

Številka: Up-561/15-18

Datum: 16. 11. 2017

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku odločanja o ustavni pritožbi Jadrana Dodiča, Kozina, na seji 16. novembra 2017

odločilo:

Sodba Vrhovnega sodišča št. VIII Ips 7/2015 z dne 25. 5. 2015 se razveljavi in zadeva se vrne Vrhovnemu sodišču v novo odločanje.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Sodišče prve stopnje je zavrnilo primarni tožbeni zahtevek pritožnika za ugotovitev nezakoničnosti redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga ter reintegracijski in reparacijski zahtevek zoper prvotoženo stranko (Banka Koper, d. d., Koper) in zahtevek za izplačilo razlik v plači od novembra 2007 do januarja 2014. Zavrnilo je tudi podredni tožbeni zahtevek za ugotovitev nezakoničnosti navedene odpovedi, tožbeni zahtevek na ugotovitev, da je med prvo- in drugotoženo stranko (ALTA Invest, d. o. o., Ljubljana) prišlo do prenosa podjetja, reintegracijski in reparacijski zahtevek zoper drugotoženo stranko in zahtevek zoper drugotoženo stranko za izplačilo razlik v plači od novembra 2007 do januarja 2014. Zavrnilo je tudi podredni zahtevek, da mora prvotožena stranka tožniku plačati odpravnino. Ugotovilo je, da je bilo pritožnikovo delovno mesto borznega posrednika I pri prvotoženi stranki ukinjeno zaradi prenehanja opravljanja dejavnosti borznega posredovanja, prvotožena stranka pa je pritožniku ponudila ustrezno zaposlitev na drugem delovnem mestu, ki je ni sprejel. Zavrnitev zahtevka za plačilo razlike v plači temelji na ugotovitvi sodišča, da pritožnik ni opravljal dela iz opisa delovnih nalog borznega

posrednika – analitika I. Sodišče je presodilo tudi, da ni prišlo do spremembe delodajalca po 73. členu Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/02 in 103/07 – v nadaljevanju ZDR), zato so zahtevki zoper drugotoženo stranko neutemeljeni. Sodišče druge stopnje je zavrnilo pritožnikovo pritožbo in potrdilo sodbo sodišča prve stopnje. Vrhovno sodišče je zavrnilo revizijo. Strinjalo se je z zaključkom nižjih sodišč, da ni šlo za spremembo delodajalca, temveč je tožena stranka zgolj prenehala opravljati dejavnost borznega posredovanja, zaradi česar je bilo pritožnikovo delovno mesto ukinjeno. Zavrnilo je predlog za postavitev vprašanja za predhodno odločanje glede razlage 1. člena Direktive Sveta 2001/23/ES z dne 12. marca 2001 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov (UL L 82, 22. 3. 2001, str. 98 – v nadaljevanju Direktiva 2001/23/ES), ker naj bi se Sodišče Evropske unije (v nadaljevanju SEU) do pravnih vprašanj, pomembnih za odločitve v tej zadevi, v svojih odločitvah že opredelilo. Vrhovno sodišče se je v 13. točki obrazložitve sklicevalo na sodbo SEU v zadevi *Jozef Maria Antonius Spijkers proti Gebroeders Benedik Abattoir CV in Alfred Benedik en Zonen BV*, C-24/85, z dne 8. 3. 1986 in sodbo SEU v zadevi *Christel Schmidt proti Spar- und Leihkasse der früheren Ämter Bordesholm, Kiel und Cronshagen*, C-392/92, z dne 14. 4. 1994. Pojasnilo je, da iz citiranih odločitev izhaja stališče SEU, po katerem je treba kriterije za presojo prenosa podjetja presojati celovito, upošteva je okoliščine, ki se nanašajo na tip podjetja ali obrata, ali so prenesene nepremičnine, premičnine in pravice, vrednost pravic v času prenosa, ali je novi delodajalec prevzel večino delavcev ali ne, ali so prenesene tudi stranke, kakšna je stopnja podobnosti dejavnosti pred prenosom in po njem ter čas morebitne začasne prekinitve dejavnosti. Odgovor, ali gre v posameznem primeru za prenos, je treba iskati v značilnih dejstvih prenosa in na podlagi teh dejstev presoditi, ali je šlo za prenos ali ne. Vrhovno sodišče je v 14. točki obrazložitve pojasnilo, da zgolj opravljanje storitev, ki so enake dejavnosti, ki jo je tožena stranka ukinila, ne utemeljuje zaključka o pravnem prenosu dela podjetja. Pri tem se je sklicevalo na sodbo SEU v zadevi *G. C. Allen in drugi proti Amalgamated Construction Co. Ltd.*, C-234/98, z dne 2. 12. 1999 in sodbo SEU v združenih zadevah *Francisca Sánchez Hidalgo in drugi proti Asociación de Servicios Aser in Sociedad Cooperativa Minerva ter Horst Ziemann proti Ziemann Sicherheit GmbH in Horst Bohn Sicherheitsdienst*, C-173/96 in C-247/96, z dne 10. 12. 1998, iz katerih izhaja stališče, da za prenos ne zadošča zgolj opravljanje podobne ali enake storitve, če ni tudi drugih kriterijev, ki definirajo gospodarsko entiteto oziroma ki predstavljajo organiziran skupek virov (npr. prevzem zaposlenih, vodstvenega kadra, način in organizacija dela itd). Kot neupoštevno je zavrnilo pritožnikovo primerjavo z zadevo *Jozef Maria Antonius Spijkers proti Gebroeders Benedik Abattoir CV in Alfred Benedik en Zonen BV*. Vrhovno sodišče je obrazložilo, da ne gre za upošteveno sodbo SEU, ker sta bila v citirani zadevi ključna kriterija prenos materialnih sredstev in skupine zaposlenih, do česar pa v obravnavani zadevi ni prišlo. Po stališču Vrhovnega sodišča namreč sredstev borznih komitentov ni mogoče kar poenostavljeno šteti za sredstva, lastna borznemu posredniku, saj je ta v položaju fiduciarja zaupanih sredstev strank. Vrhovno sodišče je kot neupoštevno zavrnilo tudi

pritožnikovo sklicevanje na sodbo SEU v združenih zadevah *Albert Merckx in Patrick Neuhuys proti Ford Motors Company Belgium SA*, C-171/94 in C-172/94, z dne 7. 3. 1996 z obrazložitvijo, da ni uporabljiva za rešitev pravnih vprašanj v obravnavani zadevi, saj se nanaša predvsem na primer, ko delavec odkloni prehod k prevzemniku, in na to, kakšen je tedaj njegov pravni položaj. V zadevi *Albert Merckx in Patrick Neuhuys proti Ford Motors Company Belgium SA* pa je celo prišlo do prenosa dela delavcev, kar je SEU upoštevalo pri presoji prenosa podjetja (15. točka obrazložitve).

2. Pritožnik navaja, da je Vrhovno sodišče očitno napačno in samovoljno razlagalo Direktivo 2001/23/ES in prakso SEU glede instituta spremembe delodajalca v dejavnosti borznega posredovanja ter neobrazloženo zavrnilo predlog za postavitev vprašanja za predhodno odločanje SEU. S tem naj bi mu kršilo pravice iz 2., 14., 22., 23. in 66. člena Ustave. Ker Vrhovno sodišče vprašanja SEU ni postavilo, naj bi samo odločilo o vprašanju, o katerem zaradi prenosa izvrševanja dela suverenih pravic Republike Slovenije na Evropsko unijo ne bi smelo samo odločati. S tem naj bi bila pritožniku kršena pravica do zakonitega sodišča iz 23. člena Ustave in pravica do enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave. Pritožnik meni, da je Vrhovno sodišče njegove revizijske razloge prezrlo, zaradi česar naj bi mu bila kršena pravica do poštenega sojenja iz 6. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 – v nadaljevanju EKČP). Glede odločitve o zavrnitvi zahtevka za plačilo razlike v plači navaja, da ni imel možnosti dokazati, kaj je v resnici delal, saj je sodišče prve stopnje vse njegove dokazne predloge brez razumne obrazložitve zavrnilo, poleg tega pa je sprejelo vnaprejšnjo dokazno oceno. S tem naj bi kršilo načelo kontradiktornosti, enakost orožij, enakopravno obravnavo in pravico do poštenega sojenja po 6. členu EKČP in 1. členu Prvega protokola k EKČP ter pravice iz 2., 14., 22., 23. in 33. člena Ustave. Vrhovno sodišče naj se do teh kršitev ne bi opredelilo, zaradi česar naj bi tudi samo kršilo navedene pravice pritožnika. Pritožnik zatrjuje tudi, da je razlaga pojma "ustrezno delovno mesto", kot so jo sprejela sodišča, arbitrarna in da krši njegovo pravico do enakopravne obravnave in varstva zaposlitve.

3. Senat Ustavnega sodišča je s sklepom št. Up-561/15 z dne 12. 7. 2016 ustavno pritožbo sprejel v obravnavo. V skladu s prvim odstavkom 56. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) je Ustavno sodišče o sprejemu obvestilo Vrhovno sodišče. V skladu z drugim odstavkom 56. člena ZUstS je ustavno pritožbo poslalo v odgovor toženima strankama iz delovnega spora kot nasprotnima udeleženkama. Drugotožena stranka na ustavno pritožbo ni odgovorila, svoj odgovor pa je poslala prvotožena stranka.

4. Prvotožena stranka v odgovoru navaja, da sta z drugotoženo stranko sklenili pogodbo o prenosu, ker je morala skladno s159. členom Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 108/10 – uradno prečiščeno besedilo, 78/11, 55/12,

30/16 in 9/17 – ZTFI) skleniti ustrezno pogodbo o prenosu računov in finančnih instrumentov svojih strank ter opravljanja investicijskih storitev, poslov in pomožnih investicijskih storitev za svoje stranke ter arhiva na drugo osebo. Šlo naj bi za zakonsko obvezo zaradi zaščite strank in ne za svoboden pogodbeni prenos dejavnosti ali dela dejavnosti oziroma poslov skladno s 73. členom ZDR v smislu instituta spremembe delodajalca. Zato naj bi bilo nepomembno, kaj sta pogodbeno urejali toženi stranki, saj naj bi pogodba zavezovala le njiju in naj ne bi mogla ustvarjati nobenih pravnih posledic za tretje osebe, niti za pritožnika. Prvotožena stranka poudarja, da je bila sama zaradi zakonske obveznosti dolžna zagotoviti možnost prenosa finančnih instrumentov, premoženja in dokumentacije, stranke pa so same odločile, ali bodo to možnost izkoristile. Zato delež komitentov, ki so sklenili razmerje z drugo borzno hišo, po mnenju prvotožene stranke ne more biti merilo za presojo, ali je šlo za spremembo delodajalca skladno z ZDR, in zato naj v tem smislu tudi postavljanje kakršnihkoli vprašanj SEU ne bi bilo na mestu. Prvotožena stranka navaja, da se sodišča v Republiki Sloveniji niso dolžna posebej sklicevati na pravni red Evropske unije in prakso SEU, zato glede tega ni podana prav nobena kršitev. Sodišča pa naj bi argumentirano in prepričljivo obrazložila, zakaj primeri, ki jih je navajal pritožnik, niso uporabljivi v obravnavani zadevi. Prvotožena stranka navaja tudi, da ni jasno, zakaj bi komercialna dejavnost odvisnega borznega posredništva pomenila znak prenosa dejavnosti, saj je sama šele kasneje pridobila dovoljenje za izvajanje storitev odvisnega borznega posrednika. Glede zahtevka za plačilo plače po dejanskem delu navaja, da je pritožnik sklenil pogodbo o zaposlitvi in se dogovoril za ustrezno plačilo, ki je skladno z zakonom, kolektivno pogodbo in aktom o sistemizaciji delovnih mest pri prvotoženi stranki. Vsa sodišča naj bi pravilno ugotovila, kaj je pritožnik dejansko delal, njegova zatrjevanja, da je delal kar vse in da je brez nadzora svetoval, analiziral in upravljal, pa naj bi bila preveč pavšalna in splošna. Prvotožena stranka zavrača tudi očitke o neustreznosti ponujenega delovnega mesta in navaja, da ne gre za to, da bi sodišči nedopustno širili opredelitev iz akta o sistemizaciji prvotožene stranke, kot to skuša prikazati pritožnik, temveč za to, da sta z vsebino napolnili uporabljeno besedno zvezo "druga ustrežna izobrazba".

5. Ustavno sodišče je odgovor prvotožene stranke vročilo pritožniku, ki se je nanj odzval. Navaja, da so navedbe v odgovoru neutemeljene, in vztraja pri zatrjevanjih, ki jih je podal v ustavni pritožbi. Ponavlja razlage, zaradi katerih naj bi šlo v obravnavanem primeru za spremembo delodajalca, in v zvezi s tem opozarja na dolžnost postavitve vprašanja za predhodno odločanje SEU in na neobrazloženost izpodbijane odločitve z vidika upoštevanja sodne prakse SEU. Ponavlja tudi navedbe v zvezi z domnevno protiustavnostjo stališč glede plačila razlike v plači in ustreznosti ponujenega delovnega mesta.

B.

6. Izpodbijane odločitve sodišč temeljijo na ugotovitvi, da je bila odpoved pogodbe o zaposlitvi pritožniku zakonita, saj je bilo pritožnikovo delovno mesto borznega posrednika I pri prvotoženi stranki ukinjeno zaradi prenehanja opravljanja dejavnosti borznega posredovanja, prvotožena stranka pa je pritožniku ponudila ustrezno zaposlitev na drugem delovnem mestu, ki je ni sprejel.

7. Pritožnik je v postopku pred sodišči zatrjeval, da je bila odpoved nezakonita, ker ni šlo za ukinitve dejavnosti, temveč za prenos podjetja (spremembo delodajalca) po 73. členu ZDR oziroma Direktivi 2001/23/ES. Svoja zatrjevanja je utemeljeval tudi s sklicevanjem na prakso SEU. V reviziji je Vrhovnemu sodišču podrejeno predlagal prekinitev postopka ter na podlagi 267. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije (prečiščena različica, UL C 202, 7. 6. 2016 – v nadaljevanju PDEU) postavitev vprašanja za predhodno odločanje SEU. Iz revizije, ki jo je pritožnik priložil ustavni pritožbi, je razvidno, da je pritožnik predlagal Vrhovnemu sodišču, naj SEU postavi več vprašanj glede razlage 1. člena Direktive 2001/23/ES v zvezi z izpolnjevanjem kriterija prenosa delavcev, prenosa strank in prenosa materialnih sredstev.

8. V ustavni pritožbi pritožnik Vrhovnemu sodišču med drugim očita, da je neobrazloženo zavrnilo predlog za postavitev vprašanja za predhodno odločanje SEU.

9. Ustavno sodišče je v odločbi št. Up-1056/11 z dne 21. 11. 2013 (Uradni list RS, št. 108/13, in OdlUS XX, 18) že sprejelo merila, ki jih morajo sodišča spoštovati v primerih, ko pritožnik predlaga predložitev vprašanja v predhodno odločanje SEU. Navedlo je, da je SEU izključno pristojno za predhodno odločanje o vprašanih glede razlage pogodb ter veljavnosti in razlage aktov institucij, organov, uradov ali agencij Unije (267. člen PDEU). Ko se nacionalno sodišče v postopku, ki ga vodi, sreča z vprašanjem, katerega rešitev je v izključni pristojnosti SEU, o tem ne sme odločati, razen če je SEU na vprašanje že odgovorilo oziroma so izpolnjeni drugi pogoji za odločanje nacionalnega sodišča (glej sodbo SEU v zadevi *C.I.L.F.I.T.*, C-283/81, z dne 6. 10. 1982). Če nacionalno sodišče sprejme stališča, ki niso skladna z navedenim, gre za kršitev pravice do sodnega varstva iz prvega odstavka 23. člena Ustave.

10. Ustavno sodišče je v odločbi št. Up-1056/11 navedlo, da prvi odstavek 23. člena Ustave zagotavlja, da v primeru, ko se v sporu zastavi vprašanje razlage prava Evropske unije in/ali veljavnosti sekundarnega prava Evropske unije, nanj odgovori sodišče, ki je v skladu z 267. členom PDEU pristojno odgovoriti. Zato Ustavno sodišče v postopku z ustavno pritožbo preizkuša le, ali je bilo posamezniku zagotovljeno sodno varstvo pred sodiščem, ustanovljenim v skladu z zakonom, in sicer tako, da je glede na prenos izvrševanja dela suverenih pravic Republike Slovenije na Evropsko unijo (tretji odstavek 3.a člena Ustave) upoštevana tudi delitev pristojnosti med sodišči Republike Slovenije kot članice Evropske unije in SEU (267. člen PDEU).

11. Pomen obrazložitve v postopku, v katerem se zastavi vprašanje uporabe prava Evropske unije, in s tem pomen obrazložitve tudi odločitve o zavrnitvi strankinega predloga za predložitev vprašanja v predhodno odločanje SEU je Ustavno sodišče ponovno poudarilo v odločbah št. Up-797/14 z dne 12. 3. 2015 (Uradni list RS, št. 22/15) in št. Up-384/15 z dne 18. 7. 2016 (Uradni list RS, št. 54/16). Upoštevajoč stališča iz odločbe št. Up-1056/11 je izpostavilo, da je nujen predpogoj, da lahko Ustavno sodišče presodi, ali je bilo posamezniku zagotovljeno sodno varstvo pred zakonitim sodiščem in ali je bila upoštevana delitev pristojnosti iz 267. člena PDEU, da se sodišče do vprašanj, povezanih s pravom Evropske unije, v zadostni meri opredeli. To vključuje tudi obrazložitev, zakaj se sodišče kljub strankinemu predlogu za prekinitev postopka in predložitev zadeve v skladu z 267. členom PDEU z upoštevanjem meril, ki izvirajo iz prakse SEU, za to ni odločilo. Opustitev odgovora na predlog stranke za postavitev vprašanja v predhodno odločanje pomeni kršitev pravic iz 22. člena v zvezi s prvim odstavkom 23. člena Ustave. Upoštevati je treba, da že iz ustaljene ustavnosodne presoje izhajajo, da je obrazložena sodna odločba bistveni del poštenega postopka, varovanega s pravico do enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave, in da mora sodišče s sodno odločbo na konkreten način in z zadostno jasnostjo opredeliti razloge, na podlagi katerih je sprejelo svojo odločitev (odločba Ustavnega sodišča št. Up-147/09 z dne 23. 9. 2010, Uradni list RS, št. 83/10).

12. Zadostnost obrazložitve v postopku, v katerem se zastavi vprašanje uporabe prava Evropske unije, je bistvena ne le zaradi ustavnoprocesnih jamstev, zagotovljenih s pravico do enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave, temveč tudi zato, ker se z opustitvijo ali pomanjkljivostjo obrazložitve lahko prezrejo ali celo zanikajo pogoji, določeni v pravu Evropske unije, pod katerimi je treba vprašanje predložiti v predhodno odločanje SEU. Nepredložitev vprašanja temu sodišču ima zato lahko za posledico, da o vprašanih prava Evropske unije odloči sodišče, ki za odgovor nanje ni pristojno. Z opustitvijo obrazložitve ali s pomanjkljivo obrazložitvijo je Ustavnemu sodišču onemogočeno, da opravi preizkus odločitve z vidika prvega odstavka 23. člena Ustave. Obrazložitev sodišča, ki se nanaša na vidike prava Evropske unije, vključno z zavrnitvijo strankinega predloga za predložitev vprašanja SEU, mora torej biti takšna, da omogoča preizkus, ali so bili upoštevani pogoji dolžnosti predložitve iz tretjega odstavka 267. člena PDEU na način, ki je skladen s temi pogoji.¹ Ti pogoji so namreč odločilni za presojo, katero sodišče je pristojno razlagati pravo Evropske unije.²

13. Pogoje, pod katerimi morajo sodišča držav članic zadevo predložiti SEU, ureja tretji odstavek 267. člena PDEU. Opustitev te dolžnosti mora biti skladna s prakso

---

¹ Prim. tudi odločbe nemškega Zveznega ustavnega sodišča št. 1 BvR 1036/99 z dne 9. 1. 2001, št. 2 BvR 264/06 z dne 14. 7. 2006, št. 1 BvR 2722/06 z dne 20. 2. 2008 in št. 1 BvR 230/09 z dne 25. 2. 2010.

² Glej 13. in 14. točko obrazložitve odločbe Ustavnega sodišča št. Up-1056/11.

SEU, izoblikovano glede tretjega odstavka 267. člena PDEU (tretji odstavek 3.a člena Ustave). Po njej morajo sodišča, kadar se pred njimi postavi vprašanje razlage prava Evropske unije, izpolniti svojo dolžnost, da SEU predložijo vprašanje, razen če se ugotovi, 1) da vprašanje ni upoštevno, pri čemer je nacionalno sodišče tisto, ki presodi o upoštevnosti vprašanja,³ 2) da je upoštevna določba prava Evropske unije že bila predmet razlage SEU⁴ ali 3) da se pravilna uporaba prava Evropske unije ponuja tako očitno, da ne pušča prostora za razumen dvom.⁵ Preden nacionalno sodišče zaključi, da gre za tak primer, mora biti prepričano, da je to enako očitno tudi za sodišča drugih držav članic in SEU. Samo če so izpolnjeni ti pogoji, lahko nacionalno sodišče opusti predložitev vprašanja SEU in o njem odloči na lastno odgovornost.⁶ Pri tem mora upoštevati značilnosti prava Evropske unije in posebne težave, ki jih prinaša njegova razlaga, vključno s primerjavo vseh jezikovnih različic besedila, spoštovanjem posebne terminologije prava Evropske unije in umestitvijo razlage v kontekst tega prava.⁷

14. Ob predstavljenih izhodiščih je Ustavno sodišče moralo presoditi, ali obrazložitev Vrhovnega sodišča, ki se nanaša na razloge, zaradi katerih sodišče ni sledilo pritožnikovemu predlogu za postavitve vprašanja za predhodno odločanje SEU, dosega zahteve iz 22. člena in prvega odstavka 23. člena Ustave.

15. Pritožnik je Vrhovnemu sodišču predlagal, naj SEU zastavi več vprašanj za predhodno odločanje glede razlage 1. člena Direktive 2001/23/ES v zvezi z izključitvijo prenosa delavcev, prenosom strank in premoženja v dejavnosti borznega posredovanja ter glede razumevanja subjektivne volje prevzemnika, da nobenega delavca ne želi prevzeti, in subjektivne volje strank, da s prehodom soglašajo.⁸

---

³ Glej zlasti sodbi SEU v zadevi *C.I.L.F.I.T.*, 10. točka, in v zadevi *Mecanarte – Metalúrgica da Lagoa Ld.a proti Chefe do Serviço da Conferência Final da Alfândega do Porto*, C-348/89, z dne 27. 6. 1991, 47. točka.

⁴ Sodbi SEU v združenih zadevah *Da Costa en Shaake NV in drugi proti Netherlands Inland Revenue Administration*, C-28–30/62, z dne 27. 3. 1963 in v zadevi *C.I.L.F.I.T.*, 14. točka.

⁵ Glej sodbi SEU v zadevi *C.I.L.F.I.T.*, 21. točka, in v zadevi *Intermodal Transports BV proti Staatssecretaris van Financiën*, C-495/03, z dne 15. 9. 2005, 33. točka.

⁶ Sodba SEU v zadevi *C.I.L.F.I.T.*, 16. točka.

⁷ Prav tam, 18. do 20. točka. Primerjaj odločbe Ustavnega sodišča št. Up-1056/11, 12. točka, št. Up-797/14, 13. točka, in št. Up-384/15, 12. točka.

⁸ Iz revizije (str. 12, točka 7.3), ki jo je pritožnik priložil ustavni pritožbi, je razvidno, da je Vrhovnemu sodišču predlagal, naj SEU predloži v predhodno odločanje naslednja vprašanja:

"– Ali je treba [č]len 1(b) Direktive Sveta 2001/23/ES z dne 12. marca 2001 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov razlagati tako, da je kriterij prenosa zaposlenih pri pravnem prenosu investicijskih storitev na prevzemnika izpolnjen, če prenosnik ali prevzemnik pogodbeno vnaprej izključita obveznost prevzema vseh delavcev?

– [Če] je odgovor na vprašanje negativen, ali v dejavnosti borznega posredovanja, kjer je bilo preneseno 91 % vseh strank in njihovega premoženja, sploh lahko pride do spremembe delodajalca, če se prenos strank in njihovega premoženja ne upošteva kot kriterij, pogodbeno izključen prenos delavcev pa je upoštevan kot odločilni kriterij!?

– Ali je potrebno, ko gre za dejavnost borznega posredovanja, kriterij prenosa premoženja strank šteti kot materialna ali kot nematerialna sredstva oz. pravice prenosa te dejavnosti in

Vrhovno sodišče je tudi samo ugotovilo, da je za presojo obstoja pravic pritožnika, kolikor se nanaša na vprašanje pravnega prenosa podjetja ali dela podjetja, treba upoštevati Direktivo 2001/23/ES, za razlago te direktive pa tudi prakso SEU (12. točka obrazložitve sodbe Vrhovnega sodišča). Vendar pa je pritožnikov predlog za predložitev vprašanja v predhodno odločanje SEU zavrnilo z obrazložitvijo, da se je SEU do pravnih vprašanj, pomembnih za odločitev v tej zadevi, v svojih odločitvah že opredelilo (17. točka obrazložitve sodbe Vrhovnega sodišča). Vrhovno sodišče je torej sprejelo stališče, da je upoštevna določba Direktive 2001/23/ES z vidikov, ki so pravno pomembni v obravnavani zadevi, že bila predmet razlage SEU. Pritožnik pa z očitkom o neobrazloženosti opozarja, da v stališčih, zavzetih v sodbah SEU, ki so povzeta v izpodbijani sodbi Vrhovnega sodišča, ni odgovorov na njegova vprašanja.

16. Direktiva 2001/23/ES je bila v slovenski pravni red prenesena s 73. členom ZDR oziroma 75. členom Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr. in 52/16 – v nadaljevanju ZDR-1). Določbe ZDR (ZDR-1) je treba ob upoštevanju načela lojalnega sodelovanja iz tretjega odstavka 4. člena Pogodbe o Evropski uniji (prečiščena različica, UL C 202, 7. 6. 2016 – PEU), vključno z načelom skladne razlage, ki je eno od splošnih pravnih načel prava Evropske unije,⁹ uporabljati in razlagati ob upoštevanju Direktive 2001/23/ES in prakse SEU v zvezi s prenosom podjetij. To vključuje tudi presojo vprašanja, kdaj pride do pravnega prenosa podjetja ali dela podjetja. Direktiva 2001/23/ES v pododstavku (b) prvega odstavka 1. člena določa, da se ob upoštevanju pododstavka (a) in drugih določb istega člena "za prenos v smislu te direktive šteje prenos gospodarske enote, ki ohrani svojo identiteto, se pravi organiziranega skupka virov, katerega cilj je opravljanje gospodarske dejavnosti, ne glede na to, ali je ta dejavnost glavna ali stranska". Kot je SEU že pred leti ugotovilo v zvezi s prvotno različico besedila v Direktivi Sveta 77/187/EGS z dne 14. februarja 1977 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov (UL L 61, 5. 3. 1977, str. 26), je namen te direktive zagotoviti varovanje pravic delavcev, če se spremeni delodajalec, kolikor je to mogoče.¹⁰

17. Vrhovno sodišče je, upoštevaje analizo navedenih sodb SEU, zavzelo stališče, da je odgovor na vprašanje, ali je v konkretnem primeru prišlo do prenosa podjetja v smislu Direktive 2001/23/ES, treba iskati v značilnih dejstvih prenosa (13. točka obrazložitve sodbe Vrhovnega sodišča), med katerimi je poleg prenosa organizacijskega ustroja kot ključna kriterija prepoznalo prenos materialnih sredstev in prenos skupine zaposlenih (14. in 16. točka obrazložitve sodbe Vrhovnega sodišča). V svoji presoji je stališču, da v obravnavanem primeru do prenosa podjetja

---

kako je treba razumeti subjektivno voljo prevzemnika, da nobenega delavca ne želi prevzeti, in subjektivno voljo strank, da s prehodom soglašajo?"

⁹ Glej npr. že sodbo SEU v zadevi *Sabine Von Colson in Elisabeth Kamann proti Land Nordrhein-Westfalen*, 14/83, z dne 10. 4. 1984, 27. točko obrazložitve.

¹⁰ Sodba SEU v zadevi *Landsorganisationen i Danmark for Tjenerforbundet i Danmark proti Ny Mølle Kro*, 287/86, z dne 17. 12. 1987, 12. točka obrazložitve.

ni prišlo, pritrnilo iz dveh razlogov. Najprej zato, ker je presodilo, da ni izpolnjen nobeden izmed navedenih ključnih kriterijev. Poleg tega pa je pojasnilo še, da "ni ugotovljen noben drug kriterij, ki bi kazal na prenos gospodarske entitete oziroma skupka virov, katerega cilj je opravljanje gospodarske dejavnosti" (16. točka obrazložitve sodbe Vrhovnega sodišča). Pri tem ni mogoče spregledati, da Vrhovno sodišče zastavljenih vprašanj ni umestilo v okvir sodb SEU s področja razlage 1. člena Direktive 2001/23/ES, na katere se sklicuje, niti ni podalo vsebinskega odgovora o pomenu zastavljenih vprašanj z vidika nedoločenih pravnih pojmov, s katerimi je v 1. členu navedene direktive opredeljen pojem prenosa podjetja. Ustavno sodišče v zvezi s tem posebej izpostavlja dvoje. Prvič, zgolj posplošena presoja, "da prenos strank sam po sebi ne zadostuje za utemeljitev prenosa podjetja v skladu z Direktivo in 73. členom ZDR" (prim. 16. točko obrazložitve sodbe Vrhovnega sodišča), ne zadosti zahtevi po vsebinski opredelitvi sodišča do zastavljenega vprašanja o pomenu prehoda kar 91 % strank k novemu borznemu posredniku za presojo z vidika pojma "organiziranega skupka virov" iz pododstavka (b) prvega odstavka 1. člena Direktive 2001/23/ES. Drugič, smiselno enako velja v razmerju do zastavljenih vprašanj za zgolj splošno ugotovitev, da "ni ugotovljen noben drug kriterij, ki bi kazal na prenos gospodarske entitete oziroma skupka virov, katerega cilj je opravljanje gospodarske dejavnosti".¹¹

18. Zato v obravnavani zadevi Vrhovno sodišče s svojo presojo (v 16. točki obrazložitve sodbe Vrhovnega sodišča) pritožniku ni vsebinsko odgovorilo na njegova vprašanja o pomenu konkretnih dejanskih okoliščin (pogodbene izključitve obveznosti prevzema vseh delavcev, prehoda strank in njihovega premoženja ter subjektivne volje prevzemnika in strank) in na vprašanje obstoja prenosa v smislu Direktive 2001/23/ES, prav tako pa nanje vsebinsko ne odgovarja vključena analiza sodb SEU (13. do 15. točka obrazložitve sodbe Vrhovnega sodišča).

19. Iz navedenega izhaja, da Vrhovno sodišče svojega stališča o zavrnitvi predloga za postavitev vprašanja za predhodno odločanje SEU ni obrazložilo v skladu z zahtevami pravice do enakega varstva pravic in pravice do sodnega varstva. S tem je kršilo 22. člen v zvezi s prvim odstavkom 23. člena Ustave. Odsotnost razlogov Ustavnemu sodišču onemogoča presojo, ali je prišlo do kršitve prvega odstavka 23. člena Ustave. Zato je izpodbijano sodbo razveljavilo že zaradi kršitve 22. člena Ustave in zadevo vrnilo Vrhovnemu sodišču v novo odločanje, ki naj upošteva stališča Ustavnega sodišča iz te odločbe. Ker je Ustavno sodišče izpodbijano sodbo razveljavilo zaradi kršitve pravice iz 22. člena v zvezi s prvim odstavkom 23. člena Ustave, ni presojalo drugih zatrjevanih kršitev.

---

¹¹ Prim. v zvezi s tem npr. sodbi SEU v zadevi *Ayşe Süzen proti Zehnacker Gebäudereinigung GmbH Krankenhausservice*, C-13/95, z dne 11. 3. 1997, 18. točka obrazložitve, ter v zadevi *Dietmar Klarenberg proti Ferrotron Technologies GmbH*, C-466/07, z dne 12. 2. 2009, 43.–48. točka obrazložitve.

C.

20. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi prvega odstavka 59. člena ZUstS in prve alineje drugega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: podpredsednica dr. Etelka Korpič – Horvat ter sodnici in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli. Odločbo je sprejelo s šestimi glasovi proti dvema. Proti sta glasovali sodnici Korpič – Horvat in Mežnar, ki sta dali odklonilni ločeni mnenji. Sodnik Accetto je dal pritrdilno ločeno mnenje.

dr. Etelka Korpič – Horvat
Podpredsednica